XORAZM VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2022- yil 1- may holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)

XORAZM VILOYATI
UZSTAT
STATISTIKA BOSHQARMASI

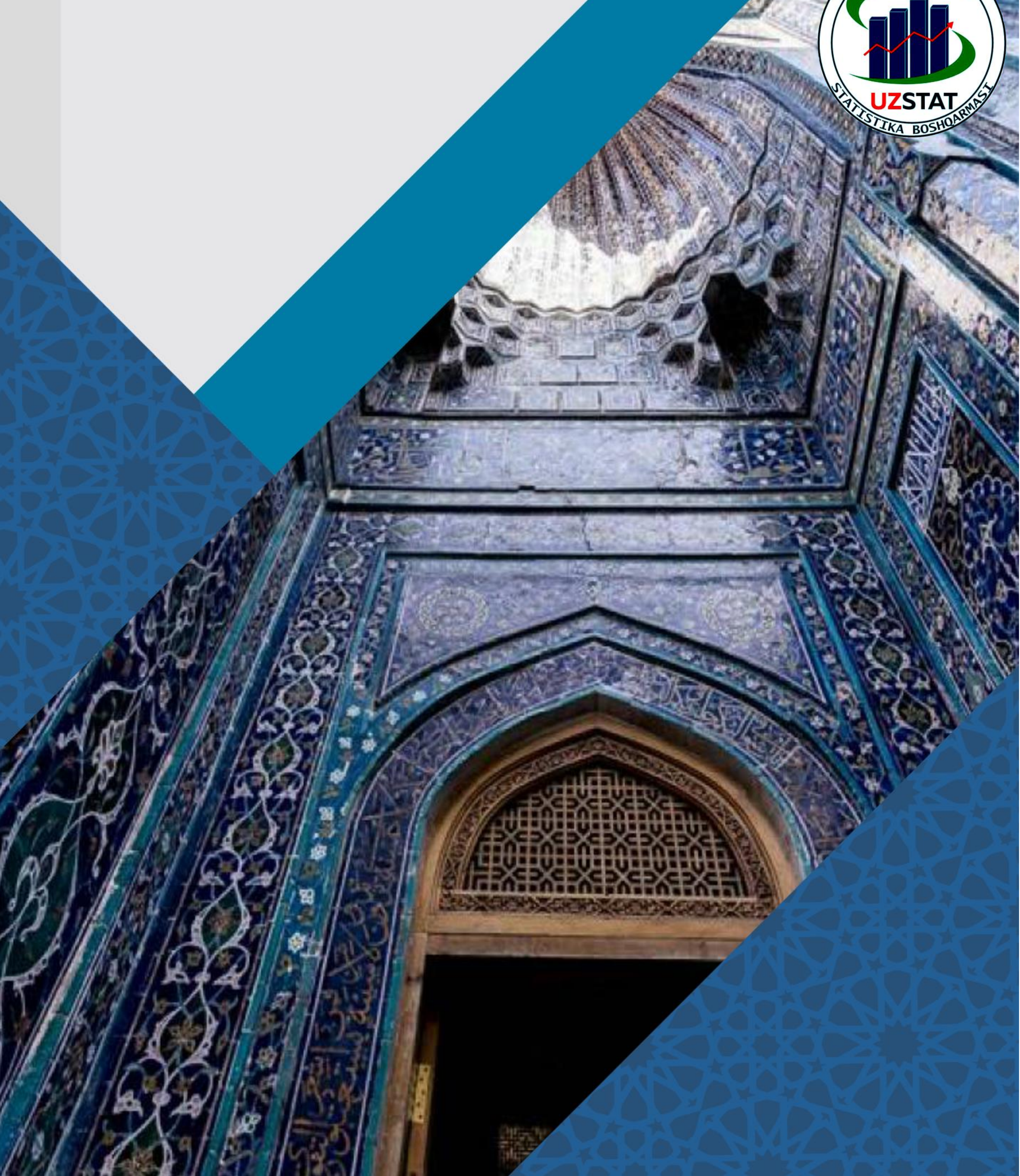

Tadbirkorlik subyektlari iqtisodiyotni rivojlantirish, aholi bandligi va daromadlarini oshirishda muhim kuchdir. Ushbu soha vakillarini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash maqsadida, oxirgi yillarda Prezidentimizning ko‘plab farmon va qarorlari qabul qilindi.

Jumladan, tadbirkorlik faoliyatini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish, turli ruxsatnomalar olish va boshqa ko‘plab xizmatlar tartib-qoidalari soddalashtirildi. Bu borada qulaylik yaratish uchun Davlat xizmatlari agentligi va uning joylardagi markazlari tashkil etildi. Tadbirkorlik subyektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish bo‘yicha vakil (Biznes-ombudsman) devoni tashkil qilindi.

Barcha hududlarda tadbirkorlar murojaatlarini qabul qilib, hal etishga ko‘maklashadigan Bosh vazir qabulxonalari tashkil etildi. Vazirlar Mahkamasi huzurida Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishni qo‘llab-quvvatlash davlat jamg‘armasi faoliyati yo‘lga qo‘yildi. Tijorat banklari tomonidan tadbirkorlarga ajratilayotgan kreditlar hajmi oshdi.

Oxirgi yillarda hukumatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlarining faoliyatini yanada rivojlantirish va barqaror faoliyat ko‘rsatishini ta’minlash maqsadida yaratib berilayotgan shart-sharoitlar va qulayliklar natijasida faoliyat ko‘rsatayotgan hamda yangi tashkil etilayotgan korxona va tashkilotlar soni yildan-yilga sezilarli ravishda oshib bormoqda.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risidagi mazkur ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Davlat xizmatlari agentligi ma’lumotlar bazasi asosida, 2022- yil 1- may holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Roʻyxatdan oʻtgan korxona va tashkilotlar soni

(1- may holatiga koʻra, birlikda)

Roʻyxatdan oʻtgan korxonalar — **28 080** — 113,1 % ↑

Faoliyat koʻrsatayotgan korxonalar — **26 027** — 112,2 % ↑

Yangi tashkil etilgan korxonalar (2022- yil yanvar – aprel oylarida) — **1 935** — 113,4 % ↓

Viloyatimizda qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy oʻzgarishlar amalga oshirilmoqda. Oʻz oʻrnida, tadbirkorlik subyektlarini davlat roʻyxatidan oʻtkazish va hisobga qoʻyish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinmoqda, davlat roʻyxatidan oʻtkazish va hisobga qoʻyishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichma-bosqich ishlab chiqilib, amaliyotga tatbiq etilmoqda. Bu esa, aholi hamda xorijiy investorlarning oʻz shaxsiy biznesini yoʻlga qoʻyish va rivojlantirishi uchun muhim omil boʻlib xizmat qilmoqda

Faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- may holatiga koʻra, birlikda va oʻtgan yilga nisbatan oʻsish surʼati bilan)

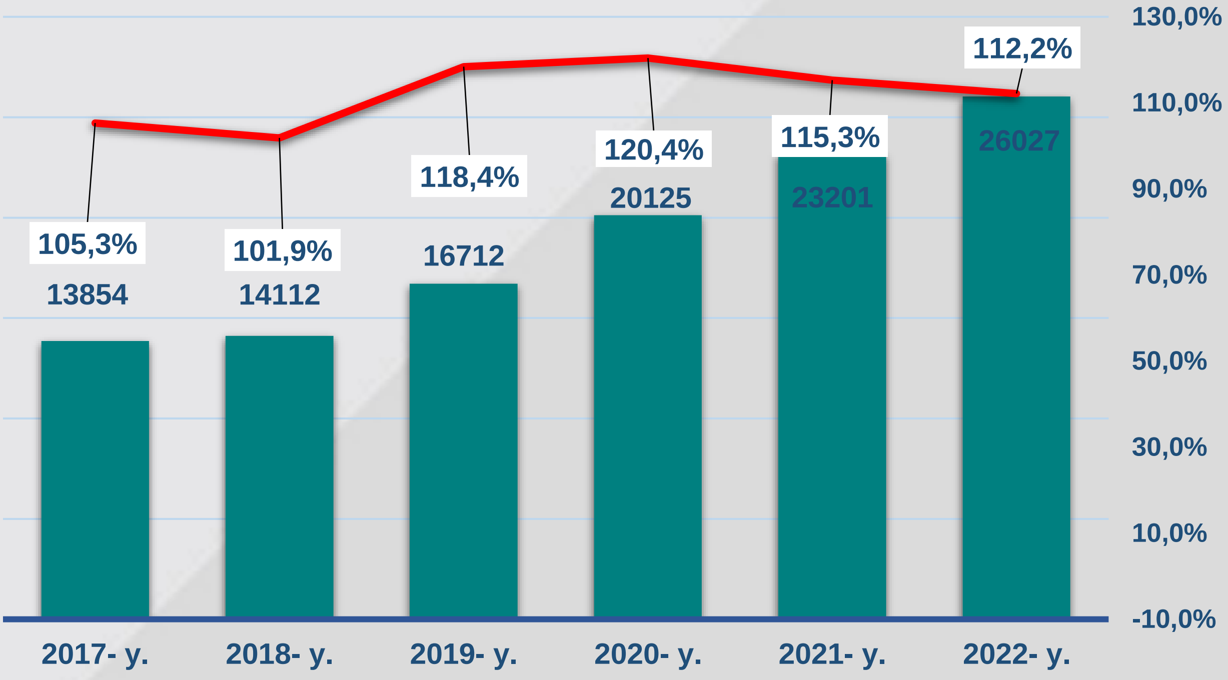

Faoliyat ko‘rsatayotgan tijorat korxonalari soni

*(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha
2022- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda)*

12 185

Mas’uliyati cheklangan jamiyat

4 900

Oilaviy korxona

96

Unitar korxona

5 523

Xususiy korxona

30

Aksiyadorlik jamiyati

183

Boshqa korxonalar

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

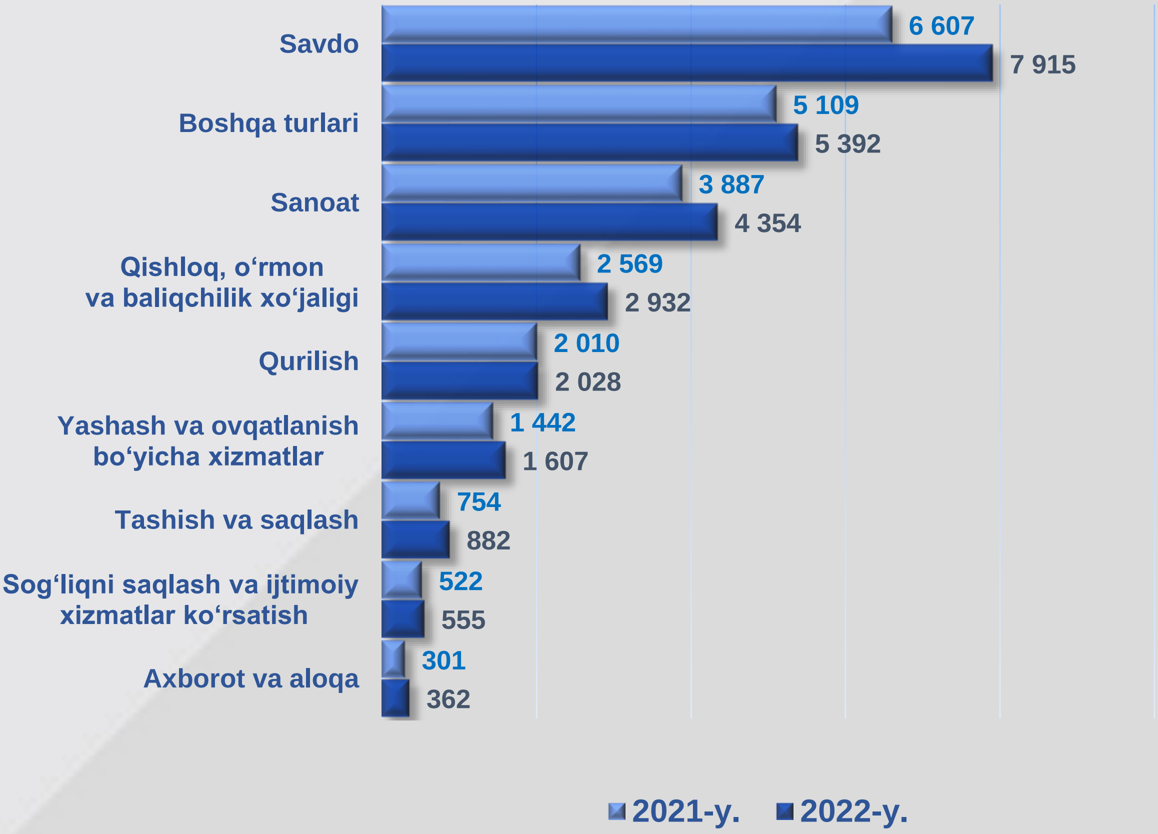

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha, yanvar-aprel oylarida, birlikda)

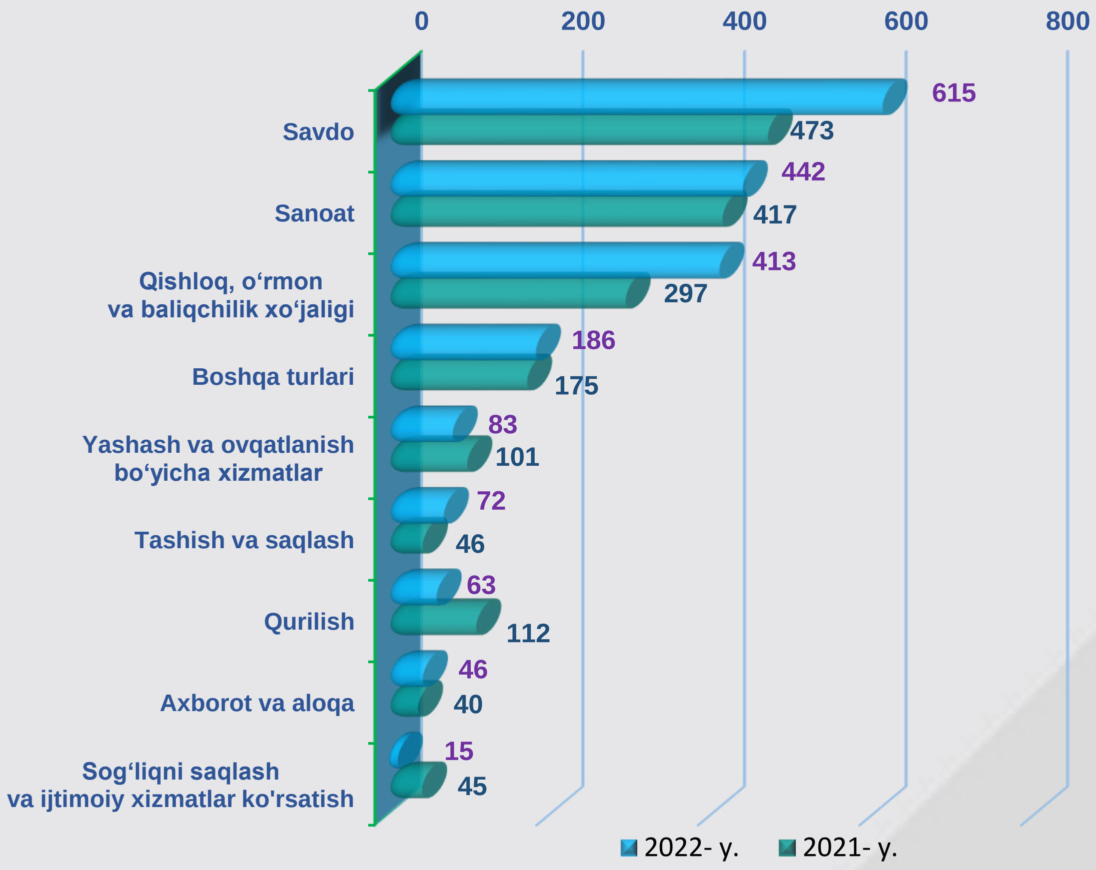

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(tumanlar bo‘yicha, 2022- yil yanvar-aprel oylarida, birlikda)

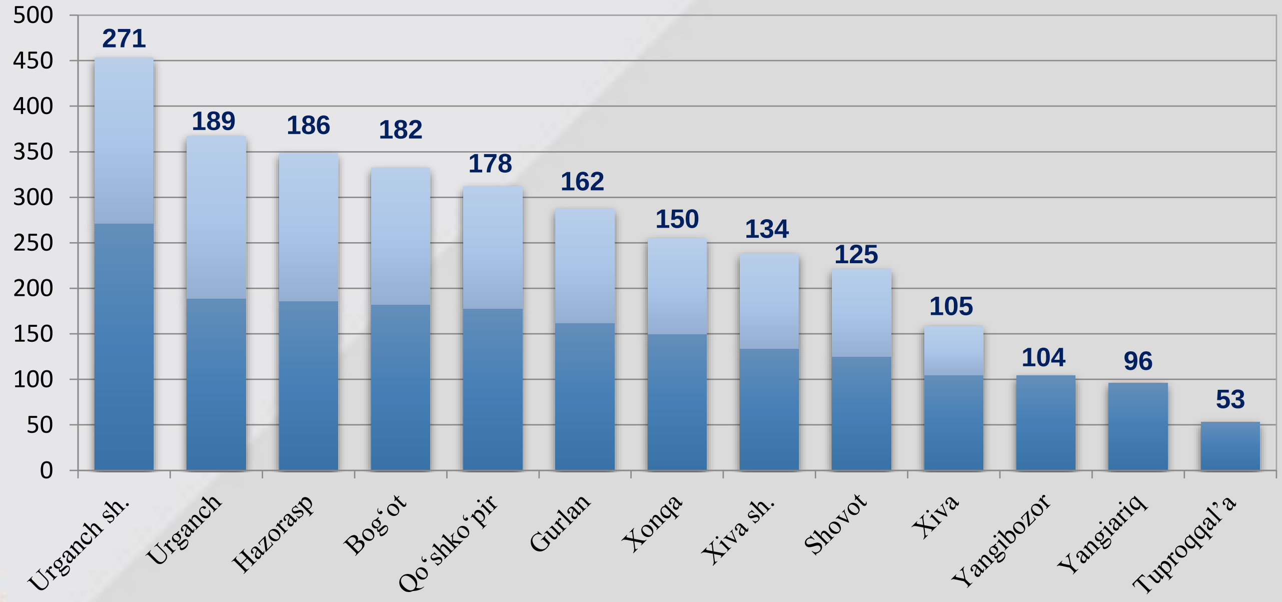

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

(1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 14,1 foizga oshdi

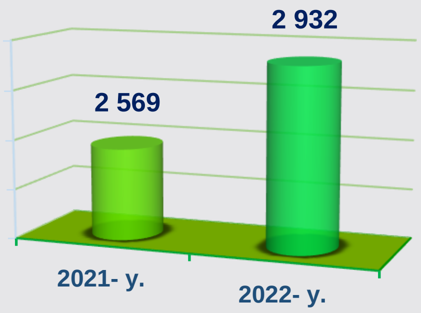

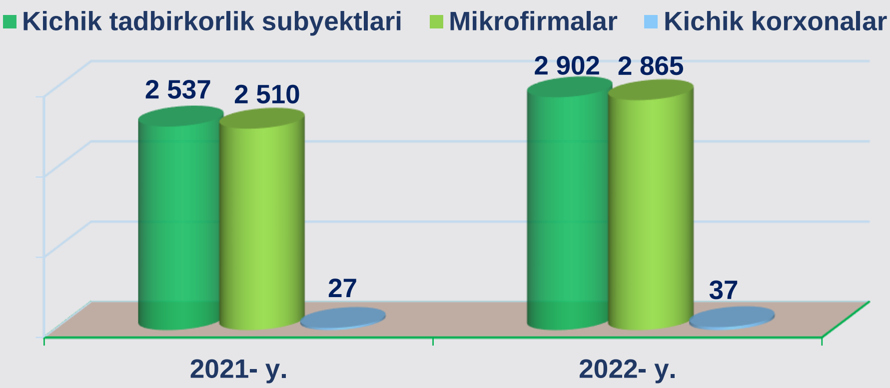

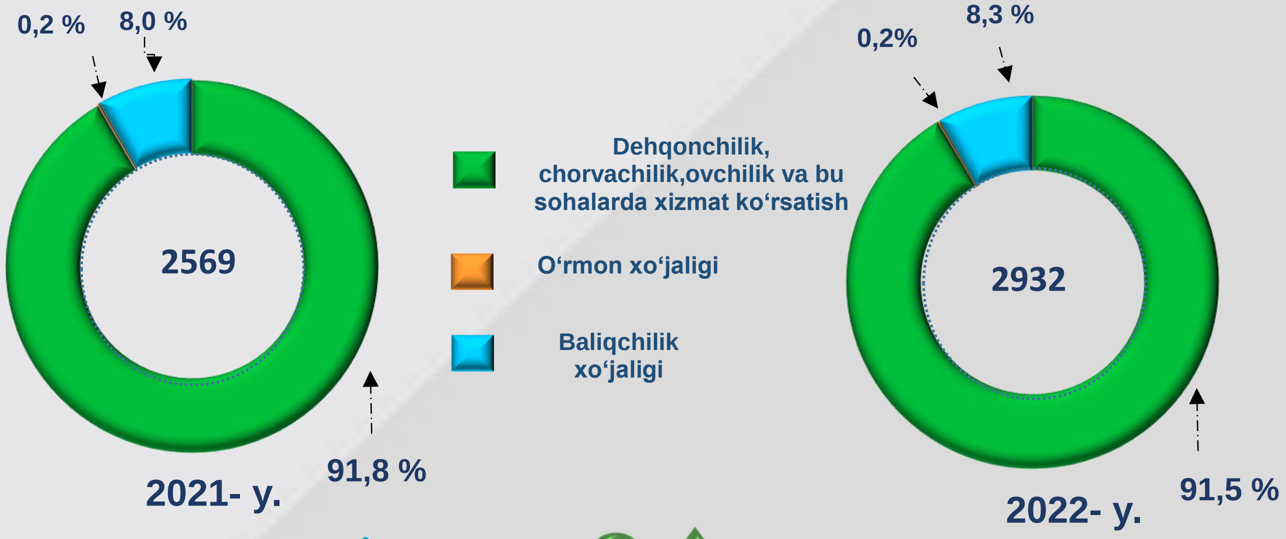

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxona va tashkilotlarining umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan **12,0** *foizga oshdi*

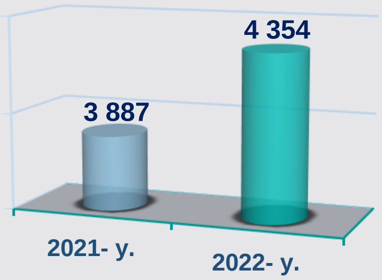

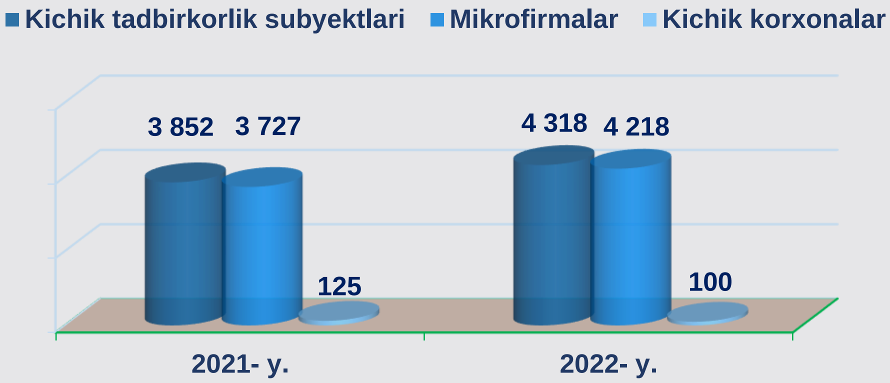

17

Tog‘- kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

4 261

Ishlab chiqarish sanoati

20

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash

56

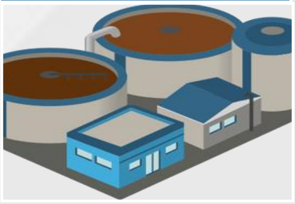

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish

2022- yil 1- may holatiga ko‘ra, sanoat korxonalari va tashkilotlari soni 4 354 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 12,0 foizga oshdi.

Jami sanoat korxonalari va tashkilotlari ko‘payishining (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan) asosiy omili ular sonining ishlab chiqarish (qayta ishlash) sanoatida – 12,0 foizga (jami sanoatdagi ulushi 97,9 foiz), suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish sanoatida – 21,7 foizga (jami sanoatdagi ulushi 1,2 foiz) o‘sishidir. Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash sanoatida – 100,0 foizga (jami sanoatdagi ulushi 0,4 foiz) teng bo‘ldi. Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash sanoati – 4,8 foizga (jami sanoatdagi ulushi 0,5 foiz) kamaydi.

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 0,9 foizga oshdi

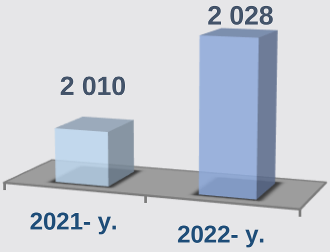

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

0,3 foizga oshdi

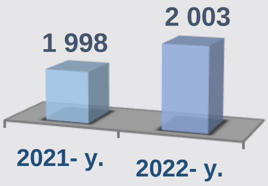

Mikrofirmalar

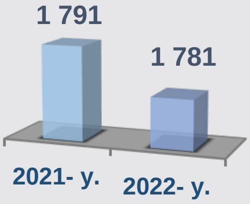

Kichik korxonalar

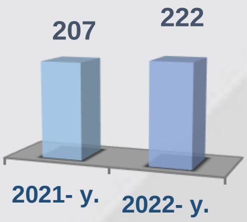

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

3,3 foizga oshdi

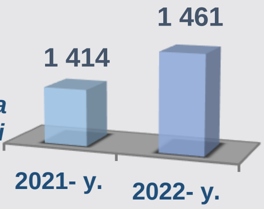

Oilaviy korxonalar

22,6 foizga oshdi

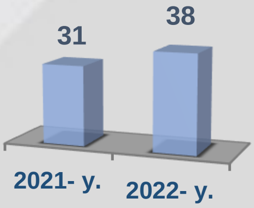

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan 8,9 foizga kamaydi

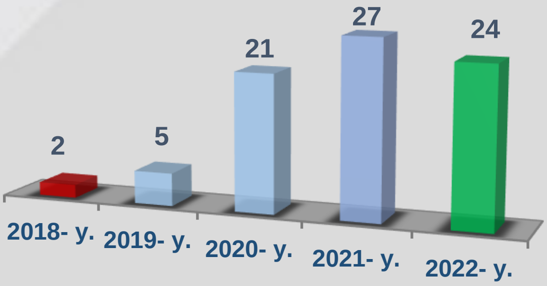

Xususiy korxonalar

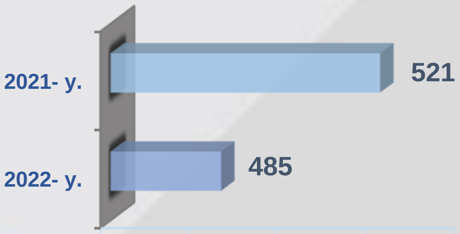

O‘tgan yilga nisbatan 6,9 foizga kamaydi

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan **19,8** *foizga oshdi*

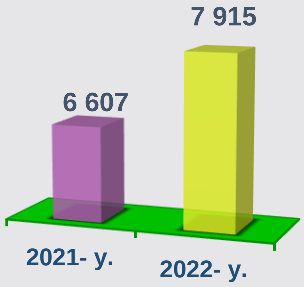

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

19,9 foizga oshdi

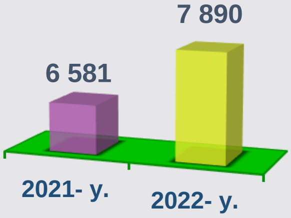

Mikrofirmalar

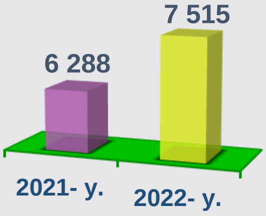

Kichik korxonalar

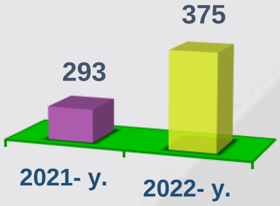

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

21,6 foizga oshdi

Oilaviy korxonalar

43,7 foizga oshdi

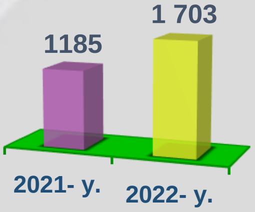

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan **100,0** *foizga teng bo‘ldi*

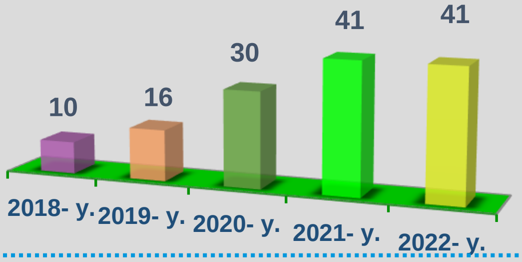

Xususiy korxonalar

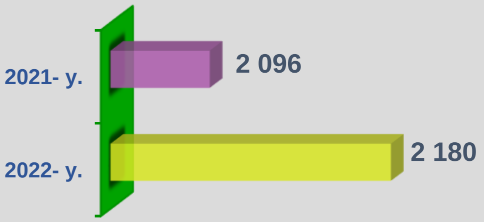

4,0 foizga oshdi

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan **6,3** *foizga oshdi*

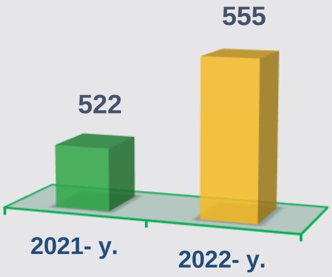

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

9,5 *foizga oshdi*

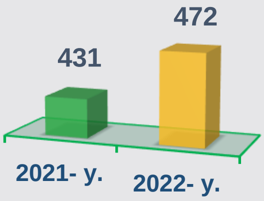

Mikrofirmalar

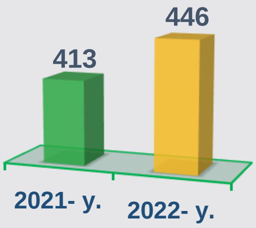

Kichik korxonalar

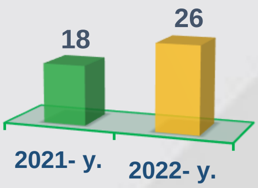

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

14,4 *foizga oshdi*

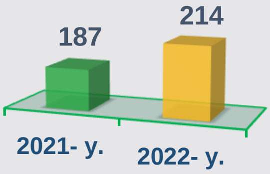

Oilaviy korxonalar

15,2 *foizga oshdi*

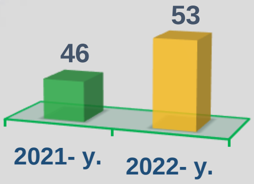

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan **28,6** *foizga oshdi*

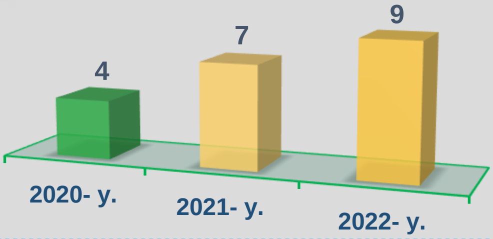

Xususiy korxonalar

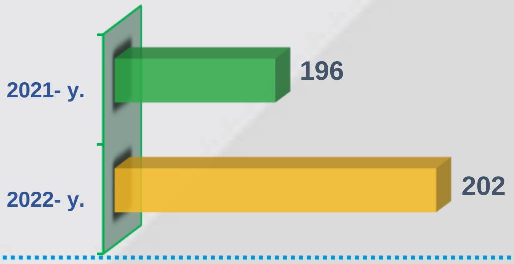

3,1 *foizga oshdi*

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

- Sog‘liqni saqlash sohasidagi faoliyat

520

- Yashash uchun joy bilan ta'minlangan holda parvarishlash

25

- Yashash uchun joy bilan ta'minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish

10

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

237
yashash bo‘yicha xizmatlar

1 370
Oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

2022- yil 1- may holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi korxona va tashkilotlar soni 1 607 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 11,4 foizga oshdi.

Jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi korxona va tashkilotlar soni ko‘payishining asosiy omili – oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlarning – 12,9 foizga (jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 85,3 foiz), yashash bo‘yicha xizmatlarning - 3,9 foizga (jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 14,7 foiz) o‘sishidir.

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 11,4 foizga oshdi

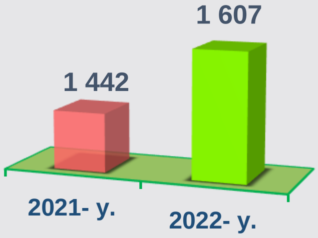

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

***11,5* foizga oshdi**

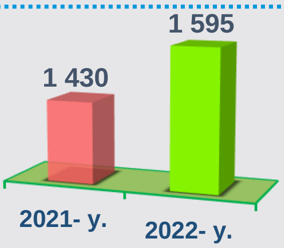

Mikrofirmalar

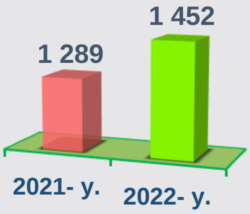

Kichik korxonalar

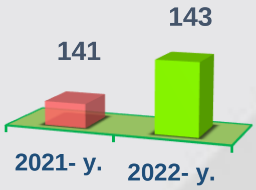

Mas’uliyati cheklagan jamiyatlar

***32,7* foizga oshdi**

Oilaviy korxonalar

***9,2* foizga oshdi**

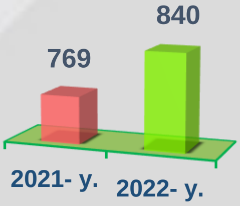

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan 22,2 foizga oshdi

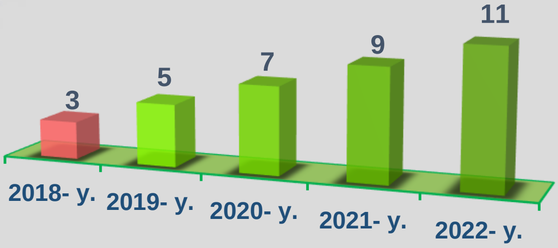

Xususiy korxonalar soni

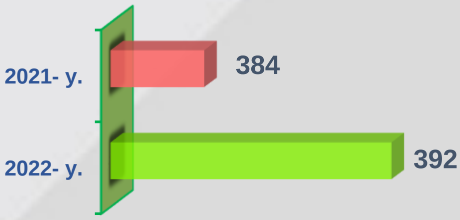

***2,1* foizga oshdi**

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 20,3 foizga oshdi

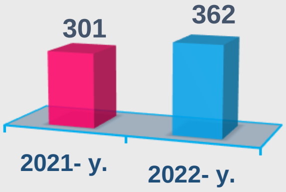

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

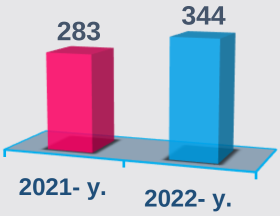

Mikrofirmalar

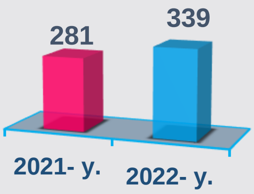

Kichik korxonalar

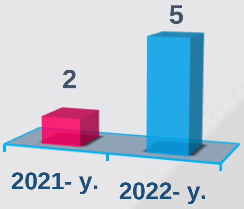

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

***40,0* foizga oshdi**

Oilaviy korxonalar

***16,7* foizga oshdi**

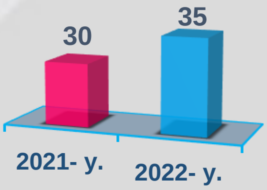

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

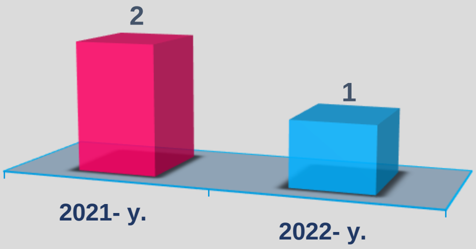

Xususiy korxonalar soni

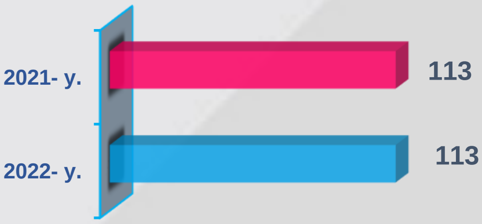

***100,0* foizga teng bo‘ldi**

Tashish va saqlash sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 17,0 foizga oshdi

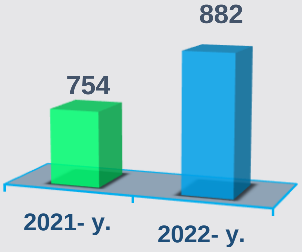

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

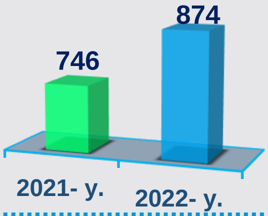

Mikrofirmalar

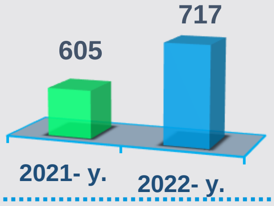

Kichik korxonalar

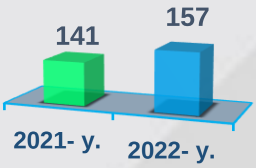

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

17,2 foizga oshdi

Oilaviy korxonalar

31,8 foizga oshdi

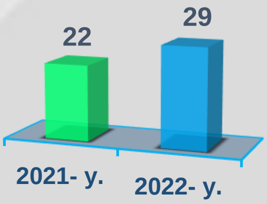

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

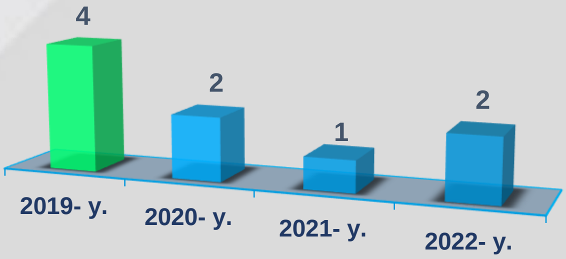

Xususiy korxonalar soni

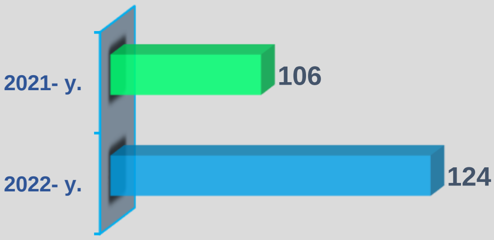

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

(2022- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

24 652
ro‘yxatdan o‘tgan
- **1 171** kichik korxonalar
- **23 481** mikrofirmalar

22 784
faoliyat ko‘rsatayotgan
- **1 162** kichik korxonalar
- **21 622** mikrofirmalar

1 869
2022- yilda yangi tashkil etilgan
- **10** kichik korxonalar
- **1 859** mikrofirmalar

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

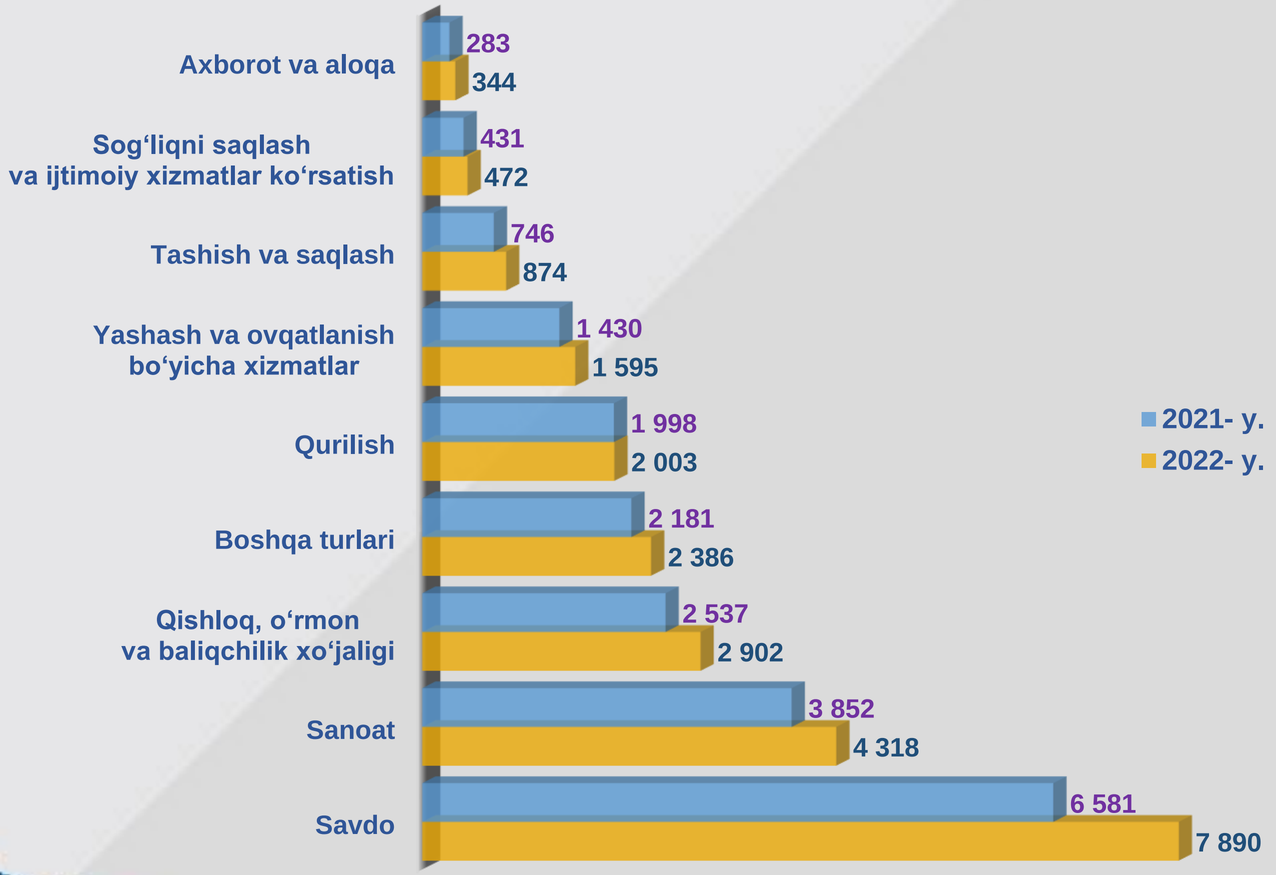

Oilaviy korxonalar soni

(1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

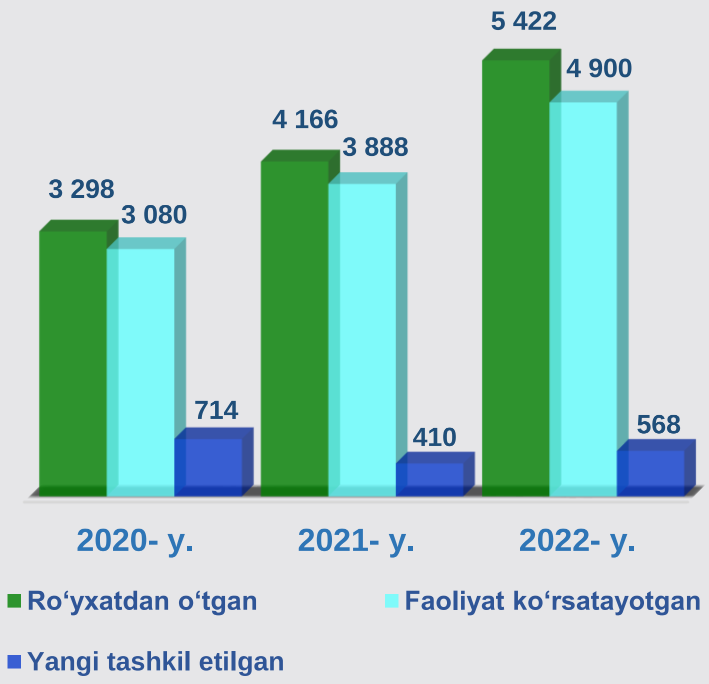

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tgan oilaviy korxonalar soni 2022- yilning 1- may holatiga ko‘ra 5 422 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 1256 taga yoki 30,1 foizga oshganligini ko‘rish mumkin.

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 4 900 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 1012 taga yoki 26,0 foizga oshganligini ko‘rish mumkin.

2022- yilning yanvar-aprel oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni 568 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 158 taga yoki 38,5 foizga oshganligini ko‘rish mumkin.

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni

(1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2022- yilning 1- may holatiga ko‘ra, 13 068 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 1 838 taga yoki 16,4 foizga oshganligini ko‘rish mumkin.

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 12 185 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 1 705 taga yoki 16,3 foizga oshganligini ko‘rish mumkin.

2022- yilning yanvar-aprel oylarida yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 1090 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 97 taga yoki 9,8 foizga oshganligini ko‘rish mumkin.

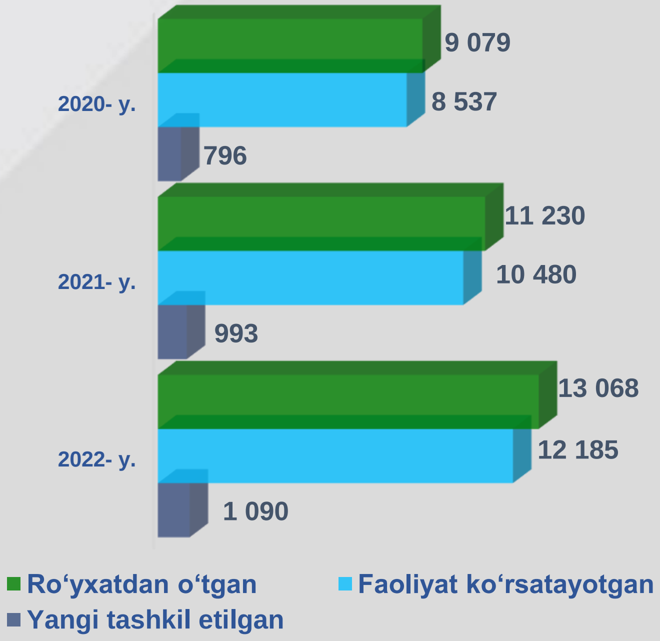

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

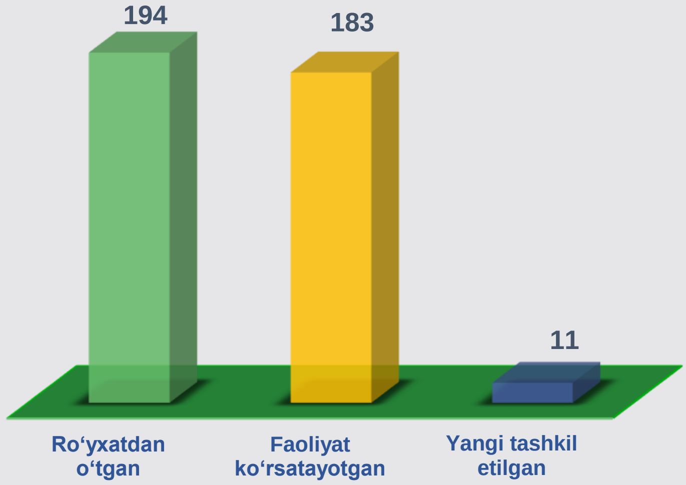

Ro‘yxatdan o‘tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni 2022- yil 1- may holatiga ko‘ra, 194 tani tashkil etib, ulardan 183 tasi yoki 94,3 foizi faoliyat ko‘rsatmoqda. Bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 4 taga yoki 2,1 foizda kamayganligini ko‘rish mumkin.

2022- yilning yanvar-aprel oylarida viloyatimizda 11 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 2022- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

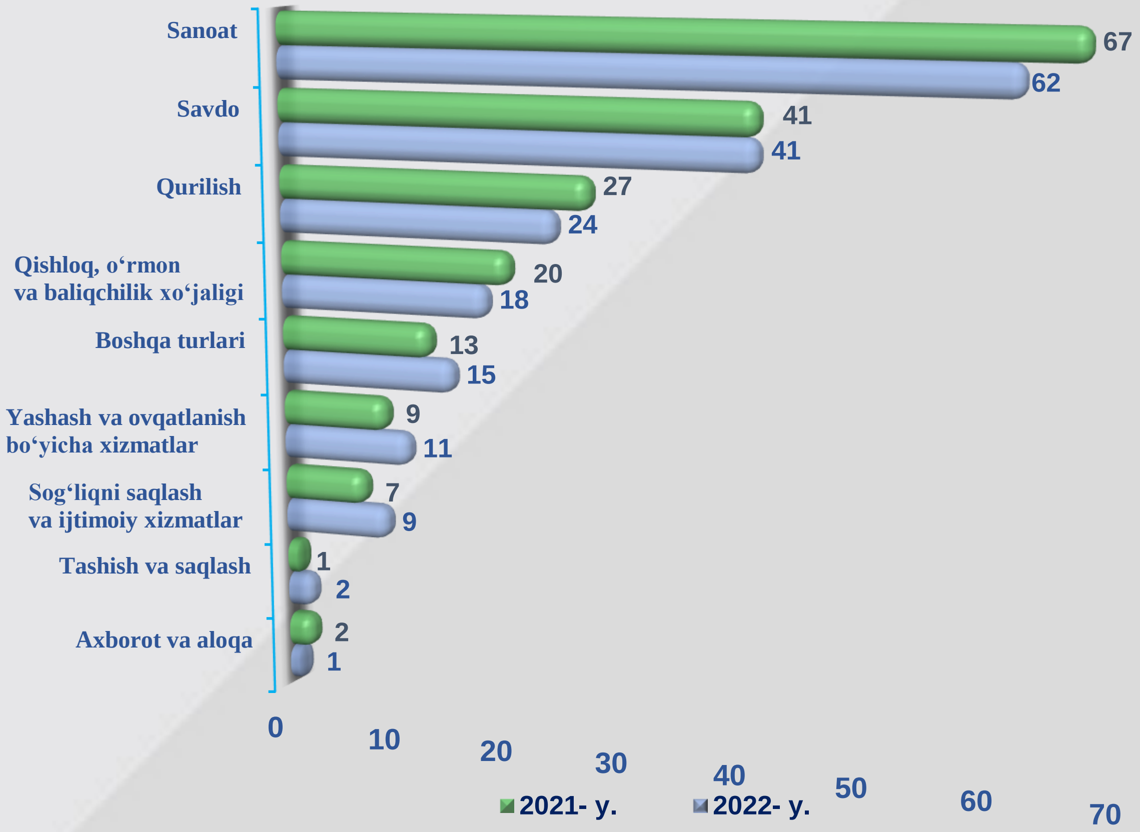

Xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning davlatlar kesimidagi soni

(1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

	2021- yil	2022- yil
Jami	**187**	**183**
shu jumladan:		
Rossiya Federatsiyasi	47	44
Turkiya Respublikasi	45	49
Turkmaniston Respublikasi	28	26
Xitoy Xalq Respublikasi	14	13
Koreya Xalq Demokratik Respublikasi	9	9
Boshqa davlatlar	44	42

Tumanlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni

(2022-yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

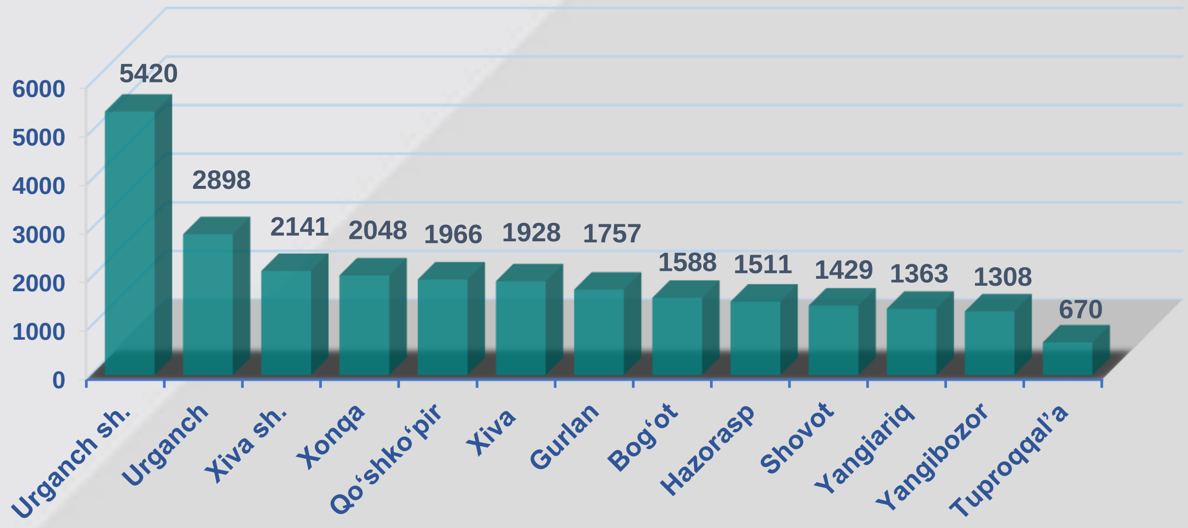

Tumanlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni

(2022- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda)

	Jami	*shundan:*	
		Qo‘shma korxona	Xorijiy korxona
Xorazm viloyati	**183**	**104**	**79**
Urganch sh.	**65**	37	28
Xiva sh.	**17**	11	6
tumanlar:			
Bog‘ot	**6**	4	2
Gurlan	**7**	5	2
Qo‘shko‘pir	**6**	4	2
Urganch	**22**	5	17
Hazorasp	**5**	2	3
Tuproqqal’a	**8**	3	5
Xonqa	**8**	5	3
Xiva	**14**	8	6
Shovot	**8**	7	1
Yangiariq	**6**	4	2
Yangibozor	**11**	9	2

Xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning asosiy qismi Urganch shahrida 65 tani (umumiy miqdordagi ulushi 35,5 foiz), Urganch tumanida 22 tani (12,0 foiz), Xiva shahrida 17 tani (9,3 foiz), Xiva tumanida 14 tani (7,7 foiz), Yangibozor tumanida 11 tani (6,0 foiz) hamda Shovot tumanida 8 tani (4,4 foiz) tashkil etadi.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – axborot-ma’lumotnoma tusidagi, vaqti-vaqti bilan yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxona va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslardir (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslardir.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda, yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslardir.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga ajratiladi.

Statistik registrlarni
yuritish bo‘limi
Tel.:62 224-65-11